

ВИКОРИСТАННЯ БІОГРАФІЇ І ТВОРІВ КІНДРАТА РИЛЄЄВА У ВИКЛАДАННІ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Савченко Л.П.,

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Кіндрат Рилєєв традиційно розглядається як помітний персонаж історії Росії, а також яскравий представник романтизму в російській літературі. Між тим, його творчість, завдяки тематиці та суспільній значимості, цілком заслуговує на увагу і в процесі вивчення історії України. У проекті програми з історії України для загальноосвітньої школи розробленому під егідою Міністерства освіти і науки та Інституту національної пам'яті колективом авторів на чолі з професором Н. Яковенко, міститься сюжет про українську тематику творчості К. Рилєєва. Крім того, у додатковому та ілюстративному матеріалі до підручника планується розмістити його портрет та біографію. Є методичні перспективи для використання цього сюжету і в курсі історії України для вищих навчальних закладів.

Українська історія і боротьба українського народу за національне визволення є чи не найбільшою за обсягом і значенням темою рилєєвської поезії громадянського спрямування. Біографи Кіндрата Рилєєва, які згадували його захоплення Україною, сходяться на тому, що він зацікавився і широко перейнявся українською історією та культурою під час служби в Острогозьку. Певні згадки про це можна знайти і в листуванні Рилєєва. Дана обставина є показовою. Вона наочно демонструє тодішній український характер навіть тієї частини Слобожанщини, яка нині адміністративно знаходиться в Російській Федерації.

Головної уваги серед українських тем Рилєєва безперечно заслуговує трактування ним образу Івана Мазепи. Основним у цьому відношенні твором виступає його поема (дума) «Войнаровський». Дискусія саме з цим твором спонукала Олександра Пушкіна на написання поеми «Полтава». Порівняння пушкінського і рилєєвського бачень особистості Мазепи може бути корисним і показовим для ілюстрації принципових розходжень провідних російських літераторів у питаннях української історії.

На нашу думку, найбільш актуальними аспектами теми «Творчість К. Рилєєва як сюжет курсу історії України» можна вважати наступні проблеми:

- Світогляд декабриста Рилєєва і Україна;
- Образ Івана Мазепи у творчості Рилєєва;
- Образ Андрія Войнаровського у творчості Рилєєва;
- Образ Северина Наливайка у творчості Рилєєва;
- Порівняльний аналіз трактувань образу Мазепи К. Рилєєвим та О. Пушкіним.